

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Víta Rakušana, Jana Farského, Petra Gazdíka, Věry Kovářové, Jany Krutákové a Petra Pávka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 661)

Vláda na své schůzi dne 16. prosince 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k němu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. V první řadě vláda uvádí, že v současné době připravuje návrh novely energetického zákona, který bude danou problematiku řešit komplexně ve vazbě na připravovanou novelu občanského zákoníku v oblasti ochrany spotřebitele a bude vycházet z jiných principů než navržený poslanecký návrh zákona. Vláda vzhledem k složitosti dané problematiky preferuje, aby stávající problémy v oblasti ochrany spotřebitele při obchodu s energiemi v souvislosti s nežádoucími praktikami zprostředkovatelů uplatňovanými při prodeji plynu a elektřiny byly řešeny formou vládního návrhu zákona.
2. Podle předloženého poslaneckého návrhu zákona by se zprostředkovatel prodeje plynu a elektřiny měl stát dalším licencovaným subjektem. Vládní návrh na rozdíl od toho vychází z takového pojetí, kdy zprostředkovatel nebude muset být držitelem licence, bude pouze registrován Energetickým regulačním úřadem v evidenci zprostředkovatelů a bude muset splňovat předpoklady pro výkon své činnosti stanovené zákonem.
3. Za velký nedostatek předkládaného poslaneckého návrhu zákona vláda považuje skutečnost, že navržená právní úprava nereflektuje požadavky směrnice č. 2011/83/EU o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS

a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (dále jen „Směrnice č. 2011/83/EU“). Tato směrnice je zčásti provedena v § 1811 a násl. občanského zákoníku a je v režimu plné harmonizace, takže členské státy se od ní nemohou odchýlit s výjimkou případů, kdy to směrnice sama umožňuje. Jde o úpravu komplexní, která dopadá i na problematiku smluv o dodání energií. Některá navržená pravidla v § 11a poslanci navržené novely energetického zákona jsou s touto úpravou v rozporu, jiná jsou duplicitní. V této souvislosti vláda připravuje již výše zmíněný návrh zákona, který by měl rozpory s právní úpravou Evropské unie odstranit. V této souvislosti vláda upozorňuje na výše zmíněnou, přípravu novely občanského zákoníku, kterou budou odstraněny nedostatky transpozice směrnice č. 2011/83/EU v platné právní úpravě. Tato novela s problematikou ochrany spotřebitele při obchodu s energiemi úzce souvisí a bude kromě jiného zavádět některá specifická pravidla pro smlouvy o dodávce energií v občanském zákoníku.

4. Vláda dále upozorňuje na zřejmě nechtěný efekt předloženého návrhu zákona, a to že definice zprostředkovatele dopadá i na nepodnikatelské přímé zastoupení zákazníka v postavení spotřebitele. Není zřejmě cílem návrhu zákona, aby regulaci podléhal i zástupce spotřebitele, který není podnikatelem (například člen domácnosti). Definice naproti tomu však vůbec nedopadá na nepřímé zastoupení.
5. Zavedení fikce distančního způsobu uzavření smlouvy u všech smluv uzavřených zprostředkovatelem nepovažuje vláda za nezbytné. Cílům regulace by lépe vyhovovalo zakotvení pravidla, podle něhož by byla smlouva uzavřená v zastoupení spotřebitele považována za smlouvu uzavřenou distančně nebo mimo obchodní prostory v případě, že byla distančně nebo mimo obchodní prostory uzavřena smlouva o zastoupení. Smlouva uzavíraná v zastoupení by tedy sledovala režim smlouvy o zastoupení.
6. Lze též pochybovat, zda je zakotvení nové správně-trestní odpovědnosti v navržené změně § 91 energetického zákona důvodné. Ve výjimečných případech lze sice zakotvit skutkovou podstatu přestupku i pro zajištění plnění soukromoprávních povinností, na jejichž dodržování existuje silný veřejný zájem. Předkladatelé se však nikterak nezabývají skutečností, nepostačilo-li by v daném případě uplatnění soukromoprávních sankcí. Navíc je žádoucí definovat protiprávní jednání dostatečně konkrétně, aby adresáti právní normy byli schopni toto jednání jednoznačně rozpoznat. Zakotvení pouhým odkazem na jiné ustanovení zákona není podle názoru vlády vhodné. Z každého odstavce, na který skutková podstata odkazuje, vyplývá více hmotněprávních povinností různé povahy; není tak zřejmé, porušení jakých povinností má být sankcionováno.
7. Návrh zákona obsahuje i řadu legislativně technických nedostatků. Například v § 11a odst. 8 se hovoří o elektronické nebo listinné „formě“, ve skutečnosti však jde o „podobu“. Dále je například na nesprávném místě návrhu zákona zařazeno přechodné ustanovení.